Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

"That this Assembly do proceed to elect six members to the Senate of the Bangalore University, according to the principle of proportional representation by means of the single transferable vote as required under item (i), clause II of sub-section (1) of Section 18 of the Bangalore University Act."

The Motion was adopted

Mr. SPEAKER.—Calendar of Events will be circulated separetely.

MOTION TO ELECT MEMBERS TO THE COMMITTEE OF PRIVILEGES

Sri B. D. JATTI.—Sir, I beg to move—

"That this Assembly do proceed to elect seven members to the Committee of Privileges in accordance with sub-rule (1) of Rule 257 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

"That this Assembly do proceed to elect seven members to the Committee of Privileges in accordance with sub-rule (1) of Rule 257 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly."

The motion was adopted.

BUDGET ESTIMATES FOR 1965-66—DEMANDS FOR GRANTS

Demand No. 2—Land Revenue.

Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—Sir, on the recommendation of the Governor of Mysore, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 2,11,73,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1966, in respect of 'Land Revenue'."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved :

"That a sum not exceeding Rs. 2,11,73,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1966, in respect of 'Land Revenue'."

(MR. DEPUTY SPEAKER)

The Demand—Demand Nos. 7,8,15,22,33,42 and 53 are before the House. The House will now rise for tea.

The House adjourned for Recess at Ten of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Ten of the Clock.

[MR. DEPUTY CHAIRMAN in the Chair]

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡ (ರಾಮನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದಿರುವ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳು ಏನು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

10-00 A.M.

ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಭೂಕಂದಾಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದಂತಹ ರ್ಯಾಂಡ್‌ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡನ್ನು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಮೇರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಇರುವ 50 ಮೈಲುಗಳ ಪ್ರದೇಶದಿಂದಲೂ ಹಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹವಾದದ್ದು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ್ಯೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಟಾಗಿದ್ದಂತಹ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಜಾಡ್ಯವನ್ನು ಬಹಳ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಡೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಜಾನುವಾರುಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ತೀರಾ ಕುಗ್ರಾಮ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ವೆ ಇರಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಜನತೆಗೆ ಒಂದು ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಸರ್ವೆ ಇರಾಖೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಹಾರ ವಿತರಣೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾದವುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರ. ಹಾಲಿನ ವಿತರಣೆ, ಹಾಲಿನ ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದ ಜನಗಳಿಗೂ ಸಹ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹಾಲು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಪಶುಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ,

ಹೇಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹಾಲು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದು ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹವಾದುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈನೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಅಭಾವವನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್‌ಸಮೃದ್ಧಿ ಉಂಟಾಗುವಂತೆಯೂ, ಜನಗಳು ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರುವಂತೆಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವ ಕಾಶವಿದೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಾಲಕ್ರಮವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮ ಬಹಳ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಯಿತು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ 5 ಮಹಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಪುನರ್‌ಎಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಂತಹ ಪರಮಾನವನ್ನು ದ್ವಿಗುಣವಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆ ಯುವಂತೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಿರುಪತಿಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿ ಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ವರಮಾನವನ್ನು ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು ತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜನಗಳು ಹೋಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೇವರ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಆ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ, ದೀಪ, ನಲ್ಲಿ ಮುಖಾಂತರ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲದೆ ಅಂಥಾ ಒಂದು ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹವಾದದ್ದು. ಈಗ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾ ರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ವರಮಾನವನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನ ಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಂದ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ನಿಧಾನ ವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ನನಗೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರ ಗತಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಎಂದು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಗುಮಾಸ್ತರು ಮೇಲಕ್ಕೂ ಕೆಳಕ್ಕೂ ಓಡಾಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ತಪ್ಪಬೇಕು. ಗುಮಾಸ್ತರು ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಬರದು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಗುಮಾಸ್ತರು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಫೈಲುಗಳಿಗೆ ನೋಟನ್ನು ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಗುಮಾಸ್ತರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೇಲಕ್ಕೂ ಕೆಳಕ್ಕೂ ಓಡಾಡುವುದು ತಪ್ಪಬೇಕು. ಅನೇಕ ಜನಗಳು ನಮ್ಮನ್ನೆ ಹಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಸಹಕಾರ್ಯವೂ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗಾಗಲೀ, ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸಿಗಾಗಲೀ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾಗದ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ work-up ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಲವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು work-up ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಮತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ಹೇಪರನ್ನು work-up ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಥೂಲವಾದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡ)

ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗುಮಾಸ್ತರು ಆ ಹೇಪರನ್ನು work-up ಮಾಡದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ನೀಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾವು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದಂಥ ಭೇಟಿಗಳನ್ನು ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಗದಗಳು ಜಾಗ್ರತೆ ಏರೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಕೆಲಸ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಲಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಅಥವ ಶಾನು ಭೋಗರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಬದರಾವಣೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮ್ಯುಟೇಷನ್ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ, ಜನರು ಸಾಲ ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ದಾವಾ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ಹಾಜರು ಮಾಡಬೇಕು; ಅದನ್ನು ಹಾಜರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಕ್ಷಿದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 1—2—3 ಸಾವಿರ ಕೇಸುಗಳು, ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಮ್ಯುಟೇಶನ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಮಗೆ ಗಾಬರಿ ತರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳು ಏನು? ಗುಮಾಸ್ತರು ಸಾಲದೆ ಅಥವ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಇದೆಯೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೊ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನುಗಳ ಪೋಡು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. 20—30 ವರ್ಷದಿಂದ ಏನೊಂದು ಕಚ್ಚಾಪ್ಲಾನ್ ಮೇಲೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಕಚ್ಚಾ ಪ್ಲಾನುಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ, ಎರಡರಷ್ಟು, ಮೂರರಷ್ಟು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಜಮೀನನ್ನು ನರಿಯಾದ, ಪಕ್ಕ ಪೋಡು ಇಲ್ಲದೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಏರೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಬೇರೆಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನು, ಅದು ನಿಮ್ಮ ಜಮೀನು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಸಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಏನು ಜಮೀನು ನೀವು ಏರೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೂ, ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತಕ್ಕ ಪೋಡ್ ಮಾಡಿ, ಕೂಡಲೆ ಕಲ್ಲುಬಂದುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ 20-30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏನು ಜಮೀನುಗಳ ಪಕ್ಕ ಪೋಡು ಅಗಿಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಜಮಾಬಂದಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವು. ಜಮಾಬಂದಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋದರು ಅಂದರೆ, ಯಾವ ಗ್ರಾಮದ ಜಮಾಬಂದಿ ಯಾವ ದಿವಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಆ ಗ್ರಾಮದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆರೆನಾದುರಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ ಇದೆಯೆ, ಸ್ಕೂಲು ಇದೆಯೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆಯೆ, ಏನು ಬೆಳೆ ಜನ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಏನು ಕಷ್ಟ ಏನು ಸುಖ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈಗಿನ ಜಮಾಬಂದಿ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಶಾನುಭೋಗರು ಬರೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಲೆಕ್ಕಗಳಿಗೆ ರುಜು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ. ಆ ಊರಿನ ಜಮಾಬಂದಿ ತೀರಿಹೋಯಿತು ಎಂಬ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ಜಮಾಬಂದಿ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೌಕರ್ಯವಿತ್ತು. ಜಮಾಬಂದಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಇರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಜಮಾಬಂದಿಯಿಂದ, ಪೂರ್ವ ಜಮಾಬಂದಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ. ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳಿಗೆ ರುಜು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಜಮಾಬಂದಿ ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೆಸರು ಜಮಾಬಂದಿ, ಆಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, 2 ದಿವಸ 3 ದಿವಸ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು,

ಒಂದು ಗಂಟೆ, ಎರಡು ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಪೂರೈಸಿಬಿಟ್ಟು, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳಿಗೆ ರುಜುಮಾಡಿ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದು ಜಮೀಂದಾರಿ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದು. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ವದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Point of order. An Hon'ble Member is sitting in the Press Gallery. ಶ್ರೀ ತೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಪ್ರೆಸ್ ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡ.—ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯೊಳಗೆ ಅದಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಒಂದೊಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೇಸನ್ನು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನೂಕ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪಾರ್ಟಿಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅಡ್‌ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸುತರಾಂ ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಯಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೇಸು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಾವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಸುಗಳುಕೂಡ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ, ರಾಂನಗರ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಡೇಟ್ ಕೊಟ್ಟು, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಥವ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಇಂಥ ದಿವಸ ಇಂಥ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸಿಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೂ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರು ಅಲ್ಲಗೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಬಂದು, ರಾಯರುಗಳ ಮನೆ ಬಾಗಿಲು ಕಾಯುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ತಿಳಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

Registration of Societies ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ, ಎಂದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಲ್ಲ, ಬಾಕಿ ಧಾರ್ಮಿಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾದಂಥದು ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದುದು. ಅವನ್ನು ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ, ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಹಾಗಾಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಏನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿವೆ, ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೂಡ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹತೋಟಿ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಹಾಗೆ ಆಗದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಗೆಯೇ Weights and Measures ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅಳತೆ, ತೂಕ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ, ಅದು ಇನ್ನೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯದನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸೇರು, ಕೊಳಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ತೂಕ, ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾನೂನುಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಳಕೆಗೆ ಬರುವೆ ಇರುವುದನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಜನಗಳಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ, ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ರೀತಿ, ವಿಷಾದಕರವಾದ ರೀತಿ ಉಂಟು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ವೇಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಮೆಷರುಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಿಳಿಯದೇ ಇರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರುಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡವೇ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಸಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುವುದು ನೂಕ್ತ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದವು ಮತ್ತು ನಾನು ಅವನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ (ಮಾಗಡಿ).—ಪೂಜ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ ಸ್ವಾಮೀ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಸ್ತುತ್ಯಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಹಾಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಕೆಲವು ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಇವೆ. ಅದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಪ್ರಜಾನಾಕರಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದಲೇ ಆಗಲೀ ಅವರು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಕಳ್ಳ ಕಾಕರ ಭೀತಿಗಾಗಿ ಮನೆಯ ಮುಂಬೆ ಕಾವಲಗಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಹೋಗಿ ಅವರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಿನ್ನೆದಿನ ನಮ್ಮ ಈ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೇನುಗೂಡು ಇದ್ದುದು ಎದ್ದು ಅದರಿಂದ ಅವು ಕೆಲವರನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಕಚ್ಚಿ ಕೆಲವನ್ನು ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ಈ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಜನರನ್ನೂ ಕಡಿದು ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ದುಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನಾನು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೂ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಇದೇ ತತ್ಪರಿಲುಬಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೋ ಇದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಹೋಯಿತು. ಇವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೂರು ಸಾರಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರು ಮಾಡಿದರೂ ಅದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕ್ಯಾನ್‌ಸಲ್ಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾರು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ನಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಶಾಖೆಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೂ ದೊರೆಯದೇ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಲೋಪ ದೋಷಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಅದು ಸರಿಯೇ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡುವುದು—ಇವೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಡರೂ ಕಾಣದಿದ್ದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗದೆ ಇರುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಇವರ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದ ನಲ್ಲದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜವಾಬುದಾರಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸರಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಟನೆನ್ಸಿ ಕೇಸುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಡೀಲು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿನ ಕೇಸನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಲಾಯರ ಮುಖೆನ ಅದರ ಆರ್ಡರನ್ನು ಬರಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇವರ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಕೇಸಾಗಿ ಆರ್ಗ್ಯುಮೆಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟು ಬರಬೇಕಾದರೆ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ದುಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಡಬಾರದು. ಇವರು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವುಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದು ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಾದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನಣ್ಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಇವರ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹಳ ಸಂಕುಚಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ಇವರನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಒಂದು ಪೋಸ್ಟು

ಎಂದರೆ ನರಕಾರದ ಅಡ್ವೈಸರು ಎಂದು ಇವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬಹುದು. ಇವರು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರಲು ನಾಲಾಯಕ್ಕಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂದು ನರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸ್ವಾಮೀ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನೊಳಗೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮ್ಯಾಪುಗಳು ಹಾಗೂ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ನಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅಯಾ ಗ್ರಾಮದ ಮ್ಯಾಪುಗಳು, ಟಿಪ್ಪಣಿ ಕಾಪಿಗಳು ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮ್ಯಾಪುಗಳಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರಿಂದ ವರದಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹತ್ತಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯು ಮೂಲಕ ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಮೀನಿನ ಮ್ಯಾಪುಗಳು ಹಾಗೂ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಕಾಪಿಗಳು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಇದು ರೈತರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯವರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ರೈತರು ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲದ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮ್ಯಾಪುಗಳಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡುವಾಗ ಏನೋ ಒಂದು ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟು ಬಂತು. ಅದರಿಂದ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಅಳತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಯಿತು. ನಾವು ಮೊದಲು ಏನೊಂದು ಅನುಕೂಲಗಳು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಅಳತೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೆವೋ ಆದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಆಗಿ ಈಗ ಪುನಃ ದುಡ್ಡು ಕಟ್ಟಿ ತೊಂದರೆ ಪಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ನನಗೇ ಇಲ್ಲದ ನಲ್ಲದ ತೊಂದರೆ ಸರ್ವೇ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ರೆವೆನ್ಯೂ ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರುವ ರೆವೆನ್ಯೂ ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳನ್ನೂ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಟಿ. ಎ., ಡಿ. ಎ. ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು 10-20 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಇರಸಾಲನ್ನು ಟ್ರೆಜರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಸಾವಿರವೋ ಅಥವಾ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೋ ಟ್ರೆಜರಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ವಸೂಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರುಗಳನ್ನು ಸಂಜೆ ಆರು ಗಂಟೆವರೆಗೆ ಕಾಯಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಬಸ್ಸುಗಳೂ ಅವರ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೇ ತಂಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಪೋಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಟ್ರೆಜರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಇರಸಾಲಗಾಗಿ ತಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಬೇಗನೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ 15-20 ಮೈಲಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಟಿ. ಎ., ಡಿ. ಎ. ಯನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಪಹಣಿ ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಆರ್ಡರನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದು ಆರ್. ಆರ್. ಮತ್ತು ಐ. ಎಲ್‌ಗಳನ್ನು ವಿಲೇಜು ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರಿಂದ ಒರಿಜಿನರ್ ರಿಕಾರ್ಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಹಣಿಗೆ ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಮೊದಲು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಶ್ಯಾನುಬೋಗರಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಪಾಪಸು ಹೋಗಿ ಆ ನಂತರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಒರಿಜನರ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರಬೇಕು ಅಂತೆಯೇ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ ಆಫ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಕಾಪಿ ಸಹ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ಪಹಣಿ ಕಾಪಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿ ಜನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ)

ನಮ್ಮ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೋಮಾಳದ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಇದು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದೋ ಇಲ್ಲ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದೋ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರೂ ಇತರರೂ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತರರು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರು ಇದ್ದವರಿಗೆ 15-20 ವರ್ಷಗಳ ಟಿ. ಟಿ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಇವರು ಬಡವರಾಗಿ ಸದರಿ ಜಮೀನನ್ನೆ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಜಬರ್ದಸ್ತು ಮಾಡಿ ಅವರ ಮೆಲೆ ಕೇಸನ್ನು ಹಾಕಿ ಈಗ ಅದು ರಾಮನಗರದ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಅಲೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡ ಹಾಗೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಜಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪೀ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೊಬ್ಬರು ತೋರಿಸಿ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕರುಕುಳವಾಗಿ ಬಡವರಾದ ಅವರು ಇಂದು ಕೋರ್ಟು ಅಲೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ರೈತನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಜಮೀನು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಟಿ. ಟಿ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲಲ್ಲ. 1944 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 10-12 ಕೇಸುಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಕಂಡು ಬಂದುದು ಏನೆಂದರೆ 50-60 ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡದೆ ಟಿ. ಟಿ. ಹಾಕಿ ಕರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟ ನಿದರ್ಶನ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಯಾವ ರೈತನು ನಿರ್ಗತಿಕನಾಗಿದ್ದಾನೆಯೋ ಯಾವನು ಜಮೀನನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಯೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸಾಗು ಚೀಟಿ ಕೊಡಬೇಕು. 20-30 ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಆಯಿತು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪೋಡಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೋ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಸ್ಕೆಚ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಮೀನು ಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟ್ಸು ಇವೆ. ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಆಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಬಹಳ ಅವ್ಯವಸೆ ಇದು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

11-00 A. M.

ಇನ್ನು ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮ್ಯುಟೇಷನ್ ಸ್ಲಿಪ್ಸ್ ದಾಖರಾತಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಫೋಟೊಗಳನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ. ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಆರು ಪೈಸಾ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಮೂರು ಪೈಸಾ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಹಣ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರ್ ಮಾಡಿ ಮೇಲೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅದು ಮುಂದೆ ಅಕೌಂಟೆಂಟು ಜನರಲ್ ಅವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಸ್ಕ್ರುಟಿನಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ್ಗೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೇ ? ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಿಂತುಹೋಗಿರುವ ಹಣ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್ ಮಾಡದೇ ಕಂದಾಯ ಕೊಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪಡ ಜಮೀನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಇಂಥ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತನಿಂದ ಟಿ. ಟಿ. ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರೈತರು ಟಿ. ಟಿ. ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ರೆಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಯಾಕೆಂದರೆ ಫಡ ಜಮೀನು ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೈತನಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಭಾವಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಲೋನ್ ಡ್ಡೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಒದಗಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಆದುದ ರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಫಡ ಜಮೀನು ಕೊಡು ವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಡಬಾಳ್ ಹೋಬಳಿ, ಹೆಲಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ 33 ನೇಯ ಸರ್ವೇ ನಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮತ್ತಿಕೆರೆಯ 19 ನೇಯ ಸರ್ವೇ ನಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. 1952 ನೇಯ ಇನಾಮಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇರಾಖೆಯಿಂದ 400 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೆ. ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ತರಹ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿ ಜಮೀನು ಹಂಚುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಹಂಚುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲ ಜಮೀನು ಕೊಡದೆ ಜನರಿಂದ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರೋ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜಮೀನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿದರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಜಮೀನು ಪಡೆದವರು ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರು ಆಕ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರು ಹರಿಜನರ ಹೆಸರು ಒಂದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಇದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಥಳೀಯ ಪಂಚಾಯತಿ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಅವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರನ್ನು ಕಾಣು ವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರು ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಹಶೀರ್ದಾರ್‌ರವರು ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿಕೆರೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು ಕಿರುಕಳ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನನಗೆ ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಚಾರ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಮಾತು ಇದೆ. ನನ್ನ ತಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಆನೆ ನತ್ತು ಬದ್ದಿರುವಾಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ತಟ್ಟೆಯೊಳಗಿನ ನೊಣ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ತಟ್ಟೆಯೊಳಗಿನ ನೊಣ ತೆಗೆಯುವುದು ಬೇಡ. ನನ್ನ ತಟ್ಟೆಯೊಳಗಿನ ಆನೆ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಸಾಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಉದ್ಧಾರವಾದರೆ ಸಾಕು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಪೂರ್ವಕ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಆಗುವ ಕಿರುಕಳದ ಬಗ್ಗೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸಚಿವರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದೆನು. ಇದರ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 86 ಇನಾಮು ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಸೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ವೆ ಇರಾಖೆ ಯವರು ಅಳತೆಮಾಡಿ ನೆಟ್ಟಿರುವ ಕಲ್ಲು ಅದು ಕಲ್ಲು ಅಲ್ಲ. ಅಪೊಂದು ಗೃಹ ಎಂದು ಭಾವಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾತಕ್ಕಂದರೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಕಲ್ಲು ರೈತನ ಗೋರಿಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟ ಕಲ್ಲು ಆಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಸಲ ಒಬ್ಬರು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಬಗೆಹರಿಸಲು 20–30 ವರ್ಷ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಲೆದರೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗೆಜ್ಜೆಗಾರ ಗುಬ್ಬಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಇದೆ. ಅಲ್ಲ ಅಳತೆ ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೆ ಸರ್ವೆಯರು ದುಡ್ಡು ಕೇಳಿದರು. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ದುಡ್ಡು ಕೊಡಲಲ್ಲ. ಅವರು ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲ. ಅಳತೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬಂದವರು ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳಿದರು ಇವು ಕಲ್ಲುಗಳಲ್ಲ. ಇವು ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಗೃಹ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದರು. ಮ್ಯಾಪ್ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ತರಹ ಇರುತ್ತದೆ. ಅನುಭವವೇ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಮ್ಯಾಪಿನಲ್ಲಿರುವಹಾಗೆ ಜಮೀನು ಅಲ್ಲ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತರು ಜಮೀನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದರು. ಕೊಂಡ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ನಕಾಶೆಯಲ್ಲ ಕಂಡು ಬರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ಅಜಗಜಾಂತರವಿದೆ. 400 ಮನೆಗಳಿಗೂ 400 ತರಹ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು 400 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಬೇಕು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಆಗಲಾರದು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಿರುವ ಫೀನ ಸ್ಥಿತಿ, ಕೆಡಕು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲ ನಮ್ಮ ವಂಶದ ಹೆಸರು ವಾರ್ಲೇಕರ ಎಂದು

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ)

ಬರೆದದ್ದು ನೋಡಿದೆ. ಇದು ತಪ್ಪು, ನಾನು ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಓಲೇಕಾರ ಎಂದು ಇರಬೇಕು. ಓಲೇಕಾರ ಎಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದೆ ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಒಂದು ಪದ್ಯ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಹೀಗೆ ಇದೆ :

"ಮನೆತನಕೆ ನಂದ ಬರುದನು
ಮನೆಯತನಕಾ ಎಂದು ತಿದ್ದುವರು
ಕ್ಲಾರ್ಕುಗಳ ಕೈಬಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ವಜ್ಞ"

ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸರ್ವೇ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇದೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಿದ್ದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಇನಾಂದಾರರಿದ್ದಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ರೈತರಾಗಿದ್ದ ಜನರು ದನಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಆಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ, ಒಂದು ಎಕರೆ, ಎರಡು ಎಕರೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಂಥ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಈಗ ಸರ್ವೇ ಇಲಾಖೆಯವರು ಗೋಮಾಳದ ಜಮೀನುಗಳೆಂದು ಹೇಳಿ ಯಾರು ಲಂಚ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನುಗಳು ಖಾತೆಯಾಗಿ ಇಂದು ದಕ್ಕುತ್ತಿವೆ. ಹಣ ಕೊಡದಿದ್ದವರ ಜಮೀನನ್ನು ಗೋಮಾಳ ಎಂದು ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ಮಾಗಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ದನಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಜಾತಿಯಾದ ಹಳ್ಳಿಕಾರ್ ಜಾತಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯಗಳಿಸಿರುತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅದಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಯಾಯ ರೈತರಿಗೇ ಬಿಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಅವರವರಿಗೆ ಖಾಯಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಘನೋದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇನಾಮಬಾಲಷನನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ರೈತನಿಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನೇರವಾದ ಒಂದು ಹಾಗೂ ಹತ್ತಿರವಾದ ಸಂಪರ್ಕವಿರಲಿ ಎಂತ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅದು ಈಗ ತಿರುವು ಮುರುವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೇ ಇನ್ನು ಆ ಜೋಡೀದಾರರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ದ್ರವ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ತಾತ್ಸಾರಭಾವನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಾಳಿದೆ. ಅವರಾದರೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಜಮೀನನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದವರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಅವರಿಗೆ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಗೇಣಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ಟಾಂ ಟಾಂ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಯಾರು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಜೋಡೀದಾರರು ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೋ, ಬಡವರಾದ ಹತ್ತಾರು ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೋ ಅಂಥವರು ಈ ದಿವಸ ಬಡವರಾಗಿ ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಹತ್ತಾರು ಜನರನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದು ಜನ ಈ ದಿವಸ ಬಹಳ ಬಡವರಾಗಿ ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಹತ್ತಾರು ಜನರನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದ ಜನ ಈ ದಿವಸ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇನಾಂದಾರರಾಗಿದ್ದವರೊಬ್ಬರನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾಗೀರತಮ್ಮನವರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಅದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಬಳಿಗೆ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಇರುಳಿಗ ಜಾತಿಯ ಗರೀಬಿನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಉಚಿತವಾಗಿ ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ 4 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನುಕೊಟ್ಟರು ಅಂಥ ಧಾರಾಳಸ್ಥರು ಈ ದಿವಸ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ, ಮೈಗೆ ಬಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅರೆದಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ತಾತ್ಸಾರಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿದ್ದರೆ ಈಗಲೇ ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ನಿಧಾನವಾಗುವುದಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾಗಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ವಿಧಾನಸೌಧಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಕೊಡಲಿ ಬೇಡವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ದಕ್ಷರೂ ಮತ್ತು ಯುನಕರೂ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ, ಅಂದರೆ ಅವರ ಕೈ ಚುರುಕಾಗಿ

ರದೆ, ಬುದ್ಧಿ ಜುರುಕಾಗಿರುವಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡು, ನನಗಿಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಪೂಜ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri R. S. HEGDE (Honnavar).—Mr. Speaker, Sir, while welcoming to-day's demands for unanimous and wholehearted acceptance of this House, I submit that the system of revenue obtaining in the State is one of British heritage and one of the good legacies left behind in India by the Britishers. Revenue District, Sub-Divisional Office and the Office of the Mamlatdar and now Tahsildar enjoyed the unique status in the revenue administration of the State and by and large the same status continues. The rural areas look upon the revenue authorities to solve every problem of theirs and the Revenue Department in my opinion have to a certain extent justified the confidence that the people have placed in them. While the Finance Minister in his Budget speech stated that there is 30 per cent excess staff in the General Administration of the State, I submit that in the mofussil taluk offices the same pattern of staff is maintained as it was in vogue in the pre-independence days though the work has increased hundred-fold so much so, one finds delay in the disposal of cases. Besides jurisdiction vested in the revenue officials under the Land Revenue Act, jurisdiction has been vested in the revenue officials under some other Acts without the corresponding increase in the staff, jurisdiction under the Bombay Tenancy Act, Fragmentation and Consolidation of Holdings Act, etc., has been vested, number of certificates are to be granted by the Tahsildars for fee concessions, etc., which is a matter involving laborious enquiry, and there are land grant cases and so on and so forth. Exercise of jurisdiction under the Criminal Procedure Code involves considerable time. The Tahsildar has to wait almost on every Minister and also the dignitory of the State, being the head of the Taluk. It also involves considerable time. He has to look after food in the days of scarcity. So, in view of these multifarious responsibilities placed on the revenue officials, it is worth while examining the possibility of increasing the staff in the taluk offices commensurate with the increase of work. To speak of North Kanara, I submit that Bhatkal Petha and Mundgod Petha were converted into taluks in the year 1959 but we find the same pattern of staff in those offices when they were pethas. So, serious consideration has to be given to increase the staff as these pethas have been converted into taluks. Secondly, Sir, the problem of food has been agitating the mind of the Government and the people. I am conscious of the fact that the Revenue Minister has been trying his best to avert that tragedy. The policy of Government has been working satisfactorily though there is a degree of success in stopping infiltration of foodgrains to the neighbouring States, much has to be done in that behalf. The Government have two responsibilities in my opinion. One is to supply food to the people; second is to supply food within the rate fixed by the Government. From these points of view, the bars in the District have been working well. If there were no bars, all traders, all types of merchants would have swarmed like bees in the surplus areas

(SRI R. S. HEGDE)

by which the price would have shot up in the surplus area and also in deficit areas when the consumer has to pay more price. But I would suggest certain definite persons in deficit area should be authorised to purchase surplus grains so that the Deputy Commissioner of the District will get an account of the export of paddy from surplus to the deficit area. I am sure the Minister has already taken steps in this matter. Further, paddy purchased should be allowed to be milled in places like Honnavar and Bhatkal where the cry of the people is for boiled rice. If paddy is kept indefinitely, I am sure it will decay and in this sphere also the Revenue Minister has already taken action in issuing directions to the Deputy Commissioners for converting paddy into boiled rice. I may here invite the kind attention of the Government to the necessity of creating a buffer stock even in deficit areas.

Sometimes, Government supply is uncertain and when a buffer stock is created in the deficit area, people can fall back upon the buffer stock stored in the deficit area.

Then Sir, regarding the distribution of sugar, I have to submit that in the villages only ¼ kilo is given and in the towns ½ kilo. Especially in the North Kanara District, a more charitable treatment will be necessary and the sugar quota may kindly be increased to ½ kilo in the rural areas also.

Thirdly Sir, I submit a word about the Ugranis in the North Kanara District. In the Bombay Government they were considered as the least Government servants and they have been getting a paltry sum of Rs. 26 per month. They are 400—500 strong. In these days of high cost of living, I feel there must be a more charitable approach by the Government as far as the Urganis are concerned. Sir, these Urganis are termed as part-time servants in my own experience, I submit Sir, that they are more than full time servants. They have to accompany the Tahasildars and all the revenue officers when they are on tour ; they have to accompany the revenue officers at the time of pahani—crop inspection. They have to accompany the revenue officials of the Department to assist in the collection of land revenue. On account of these multi-farious activities which the ugranis have to shoulder, I am sure the Government will have a more human approach towards the position of the ugranis.

Then Sir, the Animal husbandry has to be bestowed greater attention specially in the Malnad area. In the present pattern, there is one veterinary dispensary for every 25,000 heads of cattle. But in the malnad area, the policy of granting human dispensaries has been changed. Before 1962 there used to be one human dispensary for a population of 15,000. In view of the peculiar circumstances obtaining in the Malnad area, on account of lack of communication, on account of rivers, on account of hills, hillocks and rivulets, the Government has been pleased to consider to locate one dispensary for a population of 7000—8000. The same citeria may be considered to locate one veterinary dispensary for a cattle population of 7000—8000 especially in the

Malnad area where communicational difficulties and other difficulties are there. At least for the present, the stockmen centres may be increased for a cattle of 8,000. Sir, I need hardly say that the entire development in the agricultural sector will depend upon the cattle wealth.

Finally, I want to submit a word about land revenue. As far as revenue is concerned, North Kanara deserves a special treatment. North Kanara finds itself only poverty in the midst of plenty. 83 per cent of the area is under forest and only 17 per cent of arable land is there in North Kanara. The district has been giving more than three crores of rupees by way of forest revenue—nearly half of the State revenue as far as forest is concerned. Therefore, in reducing land revenue-no question of increase at all. Government should seriously consider the following reasons which I am submitting for consideration which justify a special treatment that should be given to North Kanara.

1. Survey settlement report which has been placed on the table of this House says Sir, in 1878, it was thought to connect North Kanara by railway. We are in 1965 and we find a railway line from Londa to Goa and the attempt to bring railway to North Kanara was given up and the same position continues after nearly a century and as far as communications are concerned, we find that the same position continues. Under the Revenue Code, one important consideration that will have to be taken into account for increasing or decreasing land revenue, is communication. There is absolutely no communicational facilities in North Kanara—neither roads nor railways. Absence of communication does not justify any increase of land revenue. On the other hand, it justifies a decrease or a total exemption.

Then Sir, we have to see that North Kanara has been subjected to two revenue settlements one in 1900 and another in 1933 and the revenue settlement report submitted by no less a person than Lord Maxwell and Mr. Anderson. Brilliant reports have been given by these people and they have unanimously agreed that North Kanara deserves a special treatment in the matter of land revenue on account of the absence of communicational facilities.

Secondly, Sir, North Kanara, is always subjected to ravages by flood. The August House knows that in 1959-1961 there were floods and all the houses on the banks of Sharavathi were completely ruined and wiped out. Subsequently Government had to spend nearly 8 lakhs for rehabilitating these flood victims. It will be admitted that this area is subjected to flood ravages and I am sure the Government will adopt a more human attitude and more charitable attitude as far as revenue settlement is concerned, as far as the increase of land revenue is concerned.

Thirdly Sir, in North Kanara, crops are destroyed by wild animals. The cultivable area abuts the huge forest area and in the forest we have got wild animals—elephants, tigers, bears etc. and invariably crops are damaged by these wild animals.

Fourthly, the cost of cultivation in North Kanara is more than anywhere in the State.

(SRI R. S. HEGDE)

Fifthly, it is said that the price of the commercial crops and the price of certain commodities grown by the agriculturists have gone up. At the same time, it is important to note that the consumer articles required by the agriculturists have shot up and therefore, what is given by way of a little increase in the cost price to the agricultural produce is more than off-set by the price of other consumer articles required by the agriculturist.

Sixthly, there are no major irrigation works in this district. Minor irrigation works are still to be concentrated upon.

Sevently, we have got the sweet Sharavathi. 18 miles of the river flows in Honnavar taluka and the water has become sweet. And it is very strange sometimes that we have got floods during summer. Sharavathi water is stored in the Dam at Linganamakki and water is released and some times we find floods in summer. Unfortunately, we have got all the bad effects of the Sharavathi Project and the good effects are going to other places elsewhere.

Eighthly, there are no agro-industries in the district except the paper industry at Dandeli—No private enterprise, no public enterprise and no co-operative adventure is there in North Kanara.

Ninthly khar lands which is a peculiar type of lands which are subject to effects of salt water. Of course Government has been concentrating on some of these works but it has not even touched the fringe of 1/4 of the area. Nearly $\frac{3}{4}$ of the area is subjected to the ravages of salt water.

These are the important circumstances that have to be taken into consideration in justifying land revenue in the State.

Finally I submit that all of us know that Karwar is being wooed actually by Maharashtra and Maharashtra has been trying to do all the things necessary to take Karwar away from the map of Mysore. Unless North Kanara is socially, economically, culturally and educationally, developed, I am quite sure, they may fall a victim to the wooings of Maharashtra.

Thank you Sir.

11-30 A. M.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಈ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯವೇ ಮುಖ್ಯ ಕಸಬಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪಶುಸಂಪತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನುಭವಿಗಳು. ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಶುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ಎಷ್ಟೋ ಕೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಶುವೈದ್ಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಔಷಧಿ ಇರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಸಹ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯವರೇ ತಾವೇ ಪಶುಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವ ಸನ್ನಿವೇಶವಿದೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು

ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಸಾಗರ, ಸೊರಬಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪಶು ವೈದ್ಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ; ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಔಷಧಿಗಳಿಲ್ಲ, ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಪಶುಗಳನ್ನು ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ತರುವವರು ನಿರಾಶರಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಖಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗದಿರುವ ಮನೋಭಾವ ಅವರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಈ ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ಮನೋಭಾವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಸೌಲಭ್ಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಬಹುದು ; ಅಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶವಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪಶುಸಂಪತ್ತು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅದರ ರಕ್ಷಣೆಮಾಡಲು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಇವತ್ತು 25 ಸಾವಿರ ಪಶುಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಒಂದು ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ನೀತಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಔಷಧಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ 25 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಪಶುಗಳಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಚಂದ್ರಗುತ್ತಿ ಮತ್ತು ಜಡೆ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡಿನವರೂ ಸಹ ಕೇಳಿದರೂ ಸರಕಾರ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯ ನೀಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಕಡೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಚಂದ್ರಗುತ್ತಿ ಮತ್ತು ಜಡೆ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನಮಟ್ಟಿ ಪಶು ವೈದ್ಯದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. 40 ಸಾವಿರ ಪಶುಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಸ್ಯಾಕ್‌ಮನ್‌ನಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಔಷಧಿ ಸಹ ಸರಬರಾಯಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದೆ. ಈ ಪಶುವೈದ್ಯಶಾಲೆಗೆ ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣ ಕೇಂದ್ರವಿದೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ರೂರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಸಹ ಹಾಕಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭೂಕಂದಾಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪರ್ಕವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ. ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಬೇಸರ ಬರುತ್ತದೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರು ತಾಲ್ಲೂಕಾಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶವಿದೆ. ಈಗಿನ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ಸರಬರಾಯಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಬೇರೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವೊದಗಿಸಿ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗೇನು ಜನರಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ ಮೂಡಿದೆ ಅದು ಹೋಗುವಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಅನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದೂ ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈಗ ನೋಡುವ ಹಾಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಗುಮಾಸ್ತರು, ತಾಸಿಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ಅನುಭವ ಸಾಲದೆ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಜನರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಕದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಅನುಭವದಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ತಾಸಿಲ್ದಾರರು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಚೆನ್ನಿನ್ನ ಕೇಸನ್ನು ಸಹ ನಡೆಸಲು ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೇಸು ಅವರು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸದೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಡುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೂ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಇರುವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಹೆಚ್ಚಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿಯುಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ತರಬೇತು ಪಡೆದ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗವನ್ನು ಹಾಕಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿದರೆ ತೊಂದರೆಗೆ ಅವಕಾಶ ವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ವಿಚಾರ, ಖಾತೆ ಬದಲಾವಣೆ ವಿಚಾರ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ, ಆಹಾರ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ)

ನರಬರಾಯ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇಂಥ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳೂ ಅಧಿಕಾರಗಳೂ ಹೊಂದಿರುವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ತರಬೇತಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗರಾರದು—ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರನ್ನೂ ಬತ್ತದ ಕರೀದಿಗಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಸರ್ವೆ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆ. ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಆಯಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲರುವ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಉದ್ಯಮ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಆರೋಗ್ಯ ಇಂಥ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿಯಮ ವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲ 1902ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು. ಈಗ 62 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ದರಗಳು 30 ವರ್ಷವಾದರೂ ಇರಬೇಕು. ಈಗ ಆಗುವ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ 30 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ ಆಗಿನ ದರದಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಕಡಮೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲ ಕಡಮೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಆ ಜನರು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. 30 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡದೆ 62 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲ ಈಗಿನ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲ ರೈತನು ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಹಾಗೂ ಅವನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, 1902ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲ ಅಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ ಅವನು ಬೆಳೆದದ್ದು ಎಷ್ಟು, ಆದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅವನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾದುದೂ ಅಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಸಾಧುವಾದುದೂ ಅಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡದೆ ರೈತರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸೆಸ್‌ರೂಪದಲ್ಲ ಹಾಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ವಿನಾ 30 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗದಲ್ಲ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲ ಯಾವ ಸುಧಾರಣೆಗಳೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿಲ್ಲ, ರಸ್ತೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಉದ್ಯಮಗಳೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ರೈತನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲ. ಆಲ್ಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಬಹುದೇ ವಿನ ಅಲ್ಲ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗದಲ್ಲ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪಶು ವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲ, ಔಷಧಿಗಳಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡದೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸೆಸ್ ಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರು ತುಂಬ ಇದ್ದು ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಅನಿವಾರ್ಯ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಿ ಕೂಡಲೇ ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನೂ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಈಗ ಕದ್ದು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಅವರೂ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಅನೇಕ ಅಂತಹ ಶಂಡದವರು ಬಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆ. ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಏರಾಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವವರಿಗೆ, ಅವರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜಮೀನನ್ನೇ ಖಾಯಂ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಕೆಂಚಪ್ಪ (ಪಾವಗಡ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ, ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರದ ಬೇಡಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಕ್ಷಾಮ ತಲೆದೋರಿದಾಗ ಕೇವಲ ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಆ ದಿನಕ್ಕೆ ಆಗುವಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೇ ಈ ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಜನರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳಿಂದ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ 280 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 15 ವರ್ಷಗಳ ಒಂದು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 20-25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಬಹು ಬೇಗ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳು ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏನೊಂದು ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದೇ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಬಾವಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೆರೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎನ್ನುವುದು ಹೇಗೆ? ಇದರ ಅರ್ಥ ವಾದರೂ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಲಾದರೂ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಎಂದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ಗೋಕಟ್ಟೆಗಳು ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮಣ್ಣಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಇವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಜರಾಶಯಗಳು ಅಥವಾ ನದಿಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದರ ಮೂಲಕ, ಹೊಸದಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ, ಗೋಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ನೆರವನ್ನು ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಿರಾ, ಮಧುಗಿರಿ, ಪಾವಗಡ ಈ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ತಲಪರಿಗೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇವೆ. ಇವು ನಾದುರಸ್ತಾಗಿವೆಯಾದ್ದರಿಂದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಕೆಂಚಪ್ಪ)

ರೈತರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ತಲಪರಿಗೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ದುರಸ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 10-20-30 ಎಕರೆಗಳವರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ 4-5 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತಲಪರಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣಿಗಳನ್ನು ಬೇಕಾಷ್ಟು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಈಗ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತಲಪರಿಗೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದಾಗ್ಲೆ ತಲಪರಿಗೆಗಳ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟು ಈಗ್ಗೆ 1½ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಲಪರಿಗೆ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಪಾವಗಡ, ಮಧುಗಿರಿ ಮುಂತಾದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ತಲಪರಿಗೆಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಉತ್ತರ ಪೆನ್ನಾರ್ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಅಭಾವ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನ ಹರಿಯುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಿಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಪಾವಗಡ, ಮಧುಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವರೂ ಸಹ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಕೇವಲ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 26 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಇನ್ನು 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಜಮೀನುಗಳ ಅಬಾದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ತಕಾವಿ ಸಾಲಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನು ಅಬಾದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಐ.ಪಿ. ಸೆಟ್ಟಿಗಾಗಿ ತಿಮ್ಮಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರು 1952ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಐ.ಪಿ. ಸೆಟ್‌ಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ವೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ರೈಟ್ ಎಳೆದಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ನಿದರ್ಶನ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾಗಲಮಡಿಕೆ ಹೋಬಳಿ ಎಂದು ಇದೆ. ಅದು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ರಾಯಲ ಸೀಮೆಯಿಂದ ಆವರಿಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲಿನ ಅಂದರೆ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಐ.ಪಿ. ಸೆಟ್ಟಿಗಾಗಿ ಠೇವಣಿ ಕೊಟ್ಟೇ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ತಂತಿ ಅಭಾವ ಇನ್ನೂ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಹಾಕಲ್ಲ. ಸರ್ವಿಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಉಪಮಂತ್ರಿ ಹಾಗೂ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶ ಆಂಧ್ರದ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮವರು ಇಲ್ಲಿ ಪಿಕಪ್ ನಾವೆ ಕಟ್ಟಿ ಎಂದರೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಲ್ ಜೋನಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆಂಧ್ರದವರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ತಕರಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಬೌಂಡರಿಯೊಳಗೂ ಕೆರೆ ಕುಂಟೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆ ಧೈರ್ಯ ಏತಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪಿಕಪ್ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಕುಂಟೆಗಳನ್ನು

ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸಲು ತೀವ್ರ ಗಮನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನನಗಂತೂ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಬಗ್ಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸ್ಪೇಟ್ ಲೆವಲ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಡಿವಿಜನಲ್ ಲೆವಲ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ.ಗೆ. ವಹಿಸುತ್ತೇವೆಂದೂ ಅವರನ್ನು ಆ ಒಂದು ತಾಪತ್ರಯದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಮಹದಾನಂದವಾಯಿತು. ಯಾವಾಗ ಕೇಳಿದರೂ ಅವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಇಲ್ಲಿ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಂತೂ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಕೆಲಸದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈಗ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕಂಗ್ರಾಚುಲೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

.ಇನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರುವವರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ರೈತಾಪಿ ಜನರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಕಂಬಕ್ಕೂ ಹಣವನ್ನು ಮುಡುಪಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಂಬಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಸರ್ಕಾರೀ ಲೆವಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಹಂಚಿಕೆಯಾಯಿತು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ರುಜು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಾಗಬಿಟ್ಟು ಕದಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಚಾರ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆ ಅಜ್ಜಿ ಬಂತು. ಇದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ನೌಕರರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರೀ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮಾನ, ಮರ್ಯಾದೆ, ಗೌರವ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ನಿಮಗೆ ಗೌರವವಾದರೂ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ನಮಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ವಾರ್ನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರು ಅಷ್ಟೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಎಡವಿ ಬಿದ್ದರೂ ಅವರವರೇ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಾದರೂ ಒಂದು ವಾರ್ನಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಉಪಾಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ನೌಕರರು ಪಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲೊಂದು ಗ್ಯಾಂಗ್ ಸೇರಿ ಒಂದು ಕ್ಲಿಕ್ ಫಾರಂ ಆಗಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಈ ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ಎಂದಿಗೆ ಪಾರಾಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಡಿ. ಸಿ. ಆಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಅಡಳಿತವಾದ ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಡಿ. ಸಿ. ಗಳು ಯಾವ ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದಂತಹವರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಘೋರ ನರಕವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚುರುಕಾದ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರನಿದ್ದಾನೆ. ಆತ ಎಲ್ಲಾ ಪಟೇಲರ ಹತ್ತಿರ ಕಿರ್ದಿ ಹಣ ತಂದಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನುಮಾರು 400 - 500 - 600 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಪಟೇಲರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾದರೂ ಎಲ್ಲಿಂದಾದರೂ ತಂದು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಒಂದು ವೇಳೆ ವಸೂಲಾಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಈ ತರಹ ಬರೆಸಿಬಿಡಿ, ಆ ತರಹ ಬರೆಸಿ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಷ್ಟು ವಸೂಲಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ವಸೂಲಾದ ಹಣವನ್ನು ಪಟೇಲರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಹಣಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಾರು? ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಪಟೇಲರಿಂದ ವಸೂಲಾದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನೂಜನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಪಟೇಲರಿಗೆ ಆ ಮೂಲಕ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ)

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಆತನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಿರುಕುಳ ಮೊದಲು ತಪ್ಪಬೇಕು. ಪಟೇಲ ರಾಗಲೀ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳಾಗಲೀ ಅವರೂ ಸಹ ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ರೈತರ ಹತ್ತಿರ ವಹಿವಾಟು ಮಾಡುವವರು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಪಟೇಲರಿಗೂ, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೂ ಈ ರೀತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕವುದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು.

ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗಾಗಲೀ ಪಟೇಲರಿಗಾಗಲೀ ಆ ತರಹ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

12-00 NOON

ಇನ್ನು ಆಹಾರದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದಂತಹ ಆಪತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಅಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಜೋಳ ವನ್ನು ಊಟವಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳು. ಈಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ 15 ದಿವಸಗಳಿಗಾಗು ವಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಜೋಳದ ದಾಸ್ತಾನು ಇದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜೋಳವನ್ನೂ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಜೋಳವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಮಗೇನಾದರೂ ಮುಂದೆ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೆ ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು ಏನೆಂದರೆ, ಈಗ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಕೂಲಿಗಾರರು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ 40-50-60 ಸೇರು ಬತ್ತವನ್ನು ತಲೆಯುಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಿರ್ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಬತ್ತವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಕೂಲಿಗಾರರ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಮಿಲ್ಲಿನವರೂ ಕೂಡ ಬತ್ತವನ್ನು ಮಿರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೇಟನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ರೇಟನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಮಿಲ್ಲನ್ನು ಇಕ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಇಕ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಬೇರೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರೇಟನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಿಲ್ಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಕ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಪಲ್ಲ ಬತ್ತ ಮಿರ್ ಮಾಡಿನಲು ಇಷ್ಟು ರೇಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪುರಿಬತ್ತಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪು, ಬೆಳಗಾರ, ಮತ್ತು ಮಜ್ಜಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಬತ್ತವನ್ನ ನೆನೆಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾ ಬತ್ತವನ್ನ ಜನಗಳು ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ತಂದರೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಅರ್ಧ ಬತ್ತವನ್ನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಆ ಬತ್ತದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ದನ ತಿನ್ನಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಜನ ತಿನ್ನಬೇಕೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕೊಳೆತು ನಾರುವ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಯಾರು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನುಮ್ಮನೆ ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಕೂಡದು ಎಂದೂ ಇದೆ. ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲಾರಿಯನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗದೆ ಹೋದರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲಾರಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಮೈಸೂರಿನ ಬಾರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಂಜನಗೂಡು ಮತ್ತು ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಬಾರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಾರಿಯನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತರಬೇಕಾದರೆ ಆ ಆಫೀಸಿಗೆ ತಿರಗ

ಬೇಕಾದಲೆ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೋಲ್ಡರು ತಮ್ಮ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಅನ್ನು ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಹತ್ತಿರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅವರು ಬಂಡೀಪುರದ ಹತ್ತಿರ ಲಾರಿಯನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಅವರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೋಲ್ಡರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಎಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಅವರು ಅದನ್ನು ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅದರ ನಂಬರನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಆ ಹೇಪರು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಹೇಪರ್ ಹೋಗ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಸುತ್ತಲೂ 50-60 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತರಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸಾಮಾನು ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿ ತರಬೇಕೆಂದರೆ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ರೇಟುಗಳನ್ನ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸುಲಭವಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಕಡೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಾಕಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನ ಎಲ್ಲರೂ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಖಾಂತರವೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಾವಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈಗ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಬಾವಿಗೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬಂಡೆ ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದರೆ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಬಾವಿ ಪೂರ್ತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವಾಗ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬಂಡೆ ಬಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಆ ಬಂಡೆ ರೈತನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ರೈತನಿಗೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದನ್ನು 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈಗ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಟೈಮ್ ಲಿಮಿಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಎರಡು ವರ್ಷ ಹೀಗೆರ್ಲಾ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಟೈಮ್ ಲಿಮಿಟ್ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಅನಿಮರ್ ಹಸ್ಬೆಂಡ್ರಿ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವೆಟರ್‌ನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇವಿನ ಎಣ್ಣೆ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಔಷಧಿ ಸಪ್ಲೈ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವೆಟರ್‌ನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವೆಟರ್‌ನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನ ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬರೀ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕೆಲಸವನ್ನ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವೆಟರ್‌ನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಟೂರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದು ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಫೌಲ್ಟ್ರಿ ಫಾರಮ್ ಇದೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಾಸುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಇನ್‌ಸೆಮಿನೇಷನ್ ಸೆಂಟರ್ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆರ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಡಾಕ್ಟರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ (ರೋಣ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದಿರುವ ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆ ಎನ್ನುವುದು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಶಾಖೆಯಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ, ಸರ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆ ಎನ್ನುವ ಹಾಗಿತ್ತು.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ)

ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರುಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಸ್ವರೂಪರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ಶಾಖೆಯಾಗಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಶಾಖೆ ಬಂದನಂತರ ಈ ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದಂತಹ ಶಾಖೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಖೆ ಇವುಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಹಿತ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿದವುಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆ ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಒಬ್ಬರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಎರಡು ಖಾತೆಗಳೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಿಗಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಎರಡು ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ, ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾಗಿ, ಉತ್ತಮವಾದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸೀತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬರು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನೂಕ್ಕ. ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಗಡಿಸಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ರಿವಿಜನ್ ಆಫ್ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕುವುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರದೂ ಒಂದೊಂದು ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಭೂಕಂದಾಯದ ಸಮಸ್ಯೆ, ರಿವಿಜನ್ ಆಫ್ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಪಕ್ಷದ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ದೆಶೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅವಸರವಾಗಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬಹಳ ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಮೇಲೆಯೂ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಚಾರಪೂರಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಿವಿಜನ್ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಆಕರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದೆ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಏನು ಹಾಕಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ರೈತರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಂದುವರಿದಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ರೆವಿನ್ಯು ಸೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ, ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಅನುಕೂಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಒಂದು ಅತಿಶಯದ, ಮಹತ್ವದ ಮಾತು. ಈ ಇನಾಂಗಳು ಕಂದಾಯಶಾಖೆಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಈ ಇನಾಂ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಇನಾಂಗಳೆಲ್ಲಾ ರದ್ದಾಗಬೇಕು. ಇನಾಂ ಸೆಕ್ಷನ್ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇನಾಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಬೇಕು. ಇಂತಿಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಇನಾಂಗಳೆಲ್ಲಾ ರದ್ದಾಗಿ, ಇನಾಂ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಕಂದಾಯಶಾಖೆ ಡಿಕ್ಷನೆರಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು. ಈ ಇನಾಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿ ಹೋಗಿಬಿಡಬೇಕು. ಈ ಇನಾಂದಾರರೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟಪಡದ ಆಬ್ಸೆಂಟಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಓಡರ್ಸ್‌ಗಳು. ಯಾರೋ ರೈತರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿ, ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಊಟ ಮಾಡುವ ಇನಾಂದಾರರು. ಅದು ಇವತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದೀತೇ? ತಾವು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು. ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಯಾವನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಆ ಭೂಮಿಯ ಮಾಲೀಕನಾಗಬೇಕು, ಒಡೆಯನಾಗಬೇಕು.

ಮೊನ್ನೆ ಕಂದಾಯಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರು, ಜುಲೈ 1ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಹಾಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರದ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ನೀವು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಗೆಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಖಂಡತುಂಡಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಜುಲೈ 1ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಸಂಬಂಧದ ಕಾನೂನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದೀತು.

ಯಾವ ಕಾರಣವಿಂದಲೋ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಪಾಸ್‌ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಜುಲೈ 1ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ನಮ್ರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದೊಳಗೆ, ಒಂದೇ ದಿವಸದೊಳಗೆ ಆ ಕೆಲಸ ಆದೀತು. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದೊಳಗೆ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದ ಕೆಳಗೆ ತಾವು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜುಲೈ 1ನೇ ತಾರೀಖಿಂದ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಂಥ ಕಾನೂನು ಯಾವ ಕ್ರಮದೊಳಗೆ, ಯಾವ ಹಂತದೊಳಗೆ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ತಾವು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಇಂಥ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಪಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇಂಥ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ನೋಟಿಫಿಕೇಶನ್ ಹೊರಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಂಥ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ಕಾಲಪಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜುಲೈ 1ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಜೂನ್ 31ನೇ ತಾರೀಖಿನತನಕ ನುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಜುಲೈ ಒಂದರಂದು ಫಕ್ಕನೆ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡುವುದು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಕ್ರಮದೊಳಗೆ, ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಯಾವ ಯಾವ ದಿನಾಂಕ ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಇದು.

ಇನಾಂಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇನಾಂಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಯಾವ ದಿನಾಂಕ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಈ ಇನಾಂ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಎಂದಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯೊಳಗೆ ನಾನು ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಆವತ್ತಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಇನಾಂಗಳೂ, ದೇವದಾಸಿ ಇನಾಂಗಳೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದೊಳಗೆ ಬಹಳ ಉಂಟು, ಆ ಇನಾಂಗಳನ್ನು 6 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತನಕ ಬಿರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಆಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದೊಳಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆಂದು ಕೊಟ್ಟ ಜಮೀನಿನ ಅನೇಕ ಇನಾಂದಾರರು ಅಬ್ಸೆಂಟ್‌ಆಗಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಅದೇರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಸರ್ವೆ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಅಧ್ವಾನವಾಗಿದೆ. ಸರ್ವೆ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಶಾಖೆಯವರಿಂದಲೇ ಬಹುಶಃ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಅಧ್ವಾನವಾಗಿರುವುದು, ಅವರು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದರೆಂದರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಲನ್ನು ಕಿತ್ತು ಈಚೆಕಡೆ ಹಾಕುವುದು, ಈಚೆಕಡೆ ಇರುವುದನ್ನು ಆಚೆಕಡೆ ಹಾಕುವುದು, ಹೀಗೆ ಏನೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಬಹಳ ಅಧ್ವಾನವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ನಿಶ್ಚಿತವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಾವು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅನೇಕ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ, ಅಬ್ಸೆಂಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಾರ್ಡುಗಳಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅವರು ಉಪಭೋಗಿಗಳಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬರಿ ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಗದಗ್, ಬೆಟಗೇರಿ, ಗಜೇಂದ್ರಗಡದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 2-3 ವರ್ಷದ ರಾಗಾಯಿತು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಸಿಗಲಲ್ಲ. ಬರೀ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಕಾವಿ ಸಾಲ, ಎತ್ತು, ಮಗ್ಯೆರೆ ಕೊಟ್ಟು ತಾವು ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ 2-3 ವರ್ಷದ ರಾಗಾಯಿತು ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಯಚೂರ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಈತನಕ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಸ್ವಭಾವವೇ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬರೆದರೆ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತದೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಆರ್ಡರ್‌ಗೆ ಉತ್ತರ ಬರುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಹೀಗಾಗ ದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಬಲಯುತರಾಗಿರಬೇಕು, ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರಬೇಕು, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಏನೇನೋ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್, ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗಾ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಚೇರ್ಮನ್‌ಗಿರಿ ಬೇರೆ. ಅವರಿಗೆ ವಿವಿಧಶಾಖೆಗಳ ಕೆಲಸವಿರುತ್ತದೆ, ಹೀಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರೂ, ಅನುಭವಸ್ಥರೂ, ದಕ್ಷರೂ ಆದವರನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪುಡಾರಿಗಳ ಕೈವಾಡ ಬಹಳವಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆಗೆ ಚತುರರಾದವರು ಕರೆಕ್ಟರಾಗಿರಬೇಕು ಇಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಅಂದರೆ ಧಾರವಾಡ, ಬಿಜಾಪುರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಈ ಪಟ್ಟಿಗೆ. ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರೂ, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೂ ಆದ ಜನ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಬಹಳ ಬಲವಾದ, ಜಾಣರಾದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ)

ಹಾಕಬೇಕು. ಬಲವಾದ, ವಿಶೇಷ ಅನುಭವವುಳ್ಳ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಬಂದಕೂಡಲೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ತಲೆನೋವು ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಸಾವಿರಾರು ದೂರುಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳ ಅವರನ್ನು ಬೇಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ನೀವು ರಾಜ್ಯ ಆಳಬೇಡಿ. ದೇವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವುದಕ್ಕೇ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ. ಶುದ್ಧವಾದ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದು ಬೇಡ. ಬೇಕಾದವರು ಆಳಲಿ. ಆಫೀಸರುಗಳ ಮೂಲಕ ನೀವು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ನಮ್ಮ ಕಾಲಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಅಶುದ್ಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದು ಸರಿಯಾದ ಹಾದಿಯಲ್ಲ, ಅದು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಹಾದಿಯಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೊ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಮರ್ಥರೂ, ನ್ಯಾಯವರ್ತಿಗಳೂ ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ.

ವಶೀಲಬಾಜಿ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಆಫೀಸರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಈ ಕಲೆ ್ಟರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿ, ಆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿ, ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಆಫೀಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರನಾಗಿ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ಒಮ್ಮೆಗೇ ಮಾಡಿ, ಈ ಹರಕೆ ಪುಡಾರಿಗಳ ಲಿಸ್ಟ್ ಇಡಿ, ಈ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳಲ್ಲಿ, ಯಾರ್ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ನಲ ಆಫೀಸರುಗಳ ವರ್ಗಾವರ್ಗಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ. who is who ತಯಾರಿಸಿ, ಯಾರು ಯಾರು ಎಂದು ಪರಿಜ್ಞಾನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆಯಾ ಮನುಷ್ಯನ ಯೋಗ್ಯತೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅವನ ಮಾತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅದರ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಒಬ್ಬರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಬಾಗಬಾರದು. ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಟುವಾಗಿರ ಬೇಕು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಬಲವಾಗಿರಬೇಕು; ಕಾರಣವಿದೆ; ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗಜೇಂದ್ರಘಡ ಏರಿಯಾದೊಳಗೆ, ರೋಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನೊಳಗೆ ಕುಂಟಿಜಿ ಮತ್ತು ನಗಸಿಕೊಪ್ಪ ಎಂಬ ಕಡೆ ಎರಡು ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಆ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಹರಿಕತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಮಣ್ಣು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹರಕತ್ತು ಮಾಡಿದರು; ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಬಲಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು; ಗಾಬರಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲ ತಾವು ಅಂಥ ನಿಶ್ಯಕ್ತ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಶನರನ್ನು ಅಲ್ಲಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರದ ಭೂಮಿ ಇನ್ನೂ ತನಕ ರೈತರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೂ ನಹತ, ಕಿರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟು, ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಗಜೇಂದ್ರಗಡದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಸುಮಾರು 27 ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಂದ ಆರುಪಟ್ಟು ಕಂದಾಯದಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇವರಿಗೆ ರೀ ಗ್ರಾಂಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ 1960 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನರ್‌ಕ್ಯುಲರನ್ನು ತೆಗೆದ್ದರು. ಆದಾಗಿ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆದಾಗ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲ ಇದರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಇದು ಏಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ? ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಏಕೆ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ? ಇದರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಅನೇಕ ತೊಡಕು ಗಳು ಬಂದುದರಿಂದ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ 12 ಪಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾದ ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಪಿರಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನು ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಜಿ. ಆರ್. ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದರೆ ಪುನಃ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಜಿ. ಆರ್. ನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಇದರ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಲು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ನುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಭೂನುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೆಯೇ ತರಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿನುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಬೊಗಲೆ (ನಂಕೇಶ್ವರ).—ಸ್ವಾಮೀ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿನುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಚ್ಚಿನುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ರೈತರ ಸಲುವಾಗಿ ನೂರಾರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲರುವ ಜನರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟ ಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಗಾಯಿ ಸಾಲಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ನಲುವಾಗಿ

ತಾವು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಲು ತಗಾಯಿ ಸಾಲದ ಹಣ ಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ತಗಾಯಿ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡಿದರೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಮುಂದಾಗಿಯೇ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ವೇಳೆಗೆ ಬರುತ್ತೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಬೆಳೆ ಹೇಗಾಬೇಕು ? ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು ? ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ಜಟಿಲವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದೀ ನಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೇ ಇದು ಒಂದು ಕಳಂಕ ತರುವಂತಹ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲರುವ ಕೊಟ್ಯಾಂತರ ಜನಗಳಿಗೆ ಬದುಕುವಂತೆ ಕೊಡುವ ದವಸ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಗಾಯಿ ಸಾಲ ಗಳನ್ನು ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಆಕ್ಕಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೆ. ಅದು ಬದ್ದು ಹೋಯಿತು. ತಾವು ಈಗ ಹಂಚುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಆಕಳ್ಳ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲ ಒಂದುಚೀಲಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲುಮಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಉಸಬನ್ನು ಬೆರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲುಭಾಗ ಅದೇ ಇರುತ್ತೆ. ಇದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆಗೆ ತಗಾಯಿ ಸಿಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಎತ್ತು ಮತ್ತು ಇತರ ಯಂತ್ರದ ಉಪಕರಣಗಳು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಗಾಯಿ ಸಿಗದೇ ಹೋದರೆ ರೈತರು ಇವನ್ನೆರ್ಲಾ ಹೇಗೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು ? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಒಬ್ಬರು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿನಿಂದ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಬರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಅದು ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ನು ಬೇಸಿನ್ನು ಮೇರೆ ಎಷ್ಟೋ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಆಫೀಸರು ತಗಾಯಿ ಸಾಲವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ರೈತರು ಹೇಗೆ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ? ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಿಡಿಸಬೇಕು ? ತಾವೇ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಗ್ರಿಕರ್‌ಚರು ಇರಾಖಿಯವರು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇವೆಯೋ ಬಾವಿಗಳಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಜನಗಳ ನಂಬ್ಯೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದರ ನಲುವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರಂತೆ ತಗಾಯಿ ಸಾಲಗಳು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು ? ನಾವು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದು ಎಷ್ಟು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ನಲುವಾಗಿ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕ್ಕೊಲು ಭೂಮಿ ಕೊಡುವುದು, ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿಕೊಡುವುದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡುವುದು. ಇವೆಲ್ಲ ಸರಕಾರ ಕೊಡಿಸುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 21 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ರೈತರಿಗೆ ಬೇರೇ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಆ ಏರಿಯಾ ಹಿಡಕಲ್ ಡ್ಯಾಮ್ 21 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದ ಹೆಣ್ಣು ಮಗ ಳಾದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಲ ಹೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಆ ಜನಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ತಕ್ಷಣ ಈಗಲಾದರೂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟ ದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ರೈತ ಜನರ ಪಾಡೇನು ? ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಬಂದ ಅರ್ಜಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಹೇಗೆ ಸಿಗಬೇಕು ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಗೈರಾನ್ ಭೂಮಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ 1957ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಗೈರಾನು ಭೂಮಿ ಇದ್ದುದ್ದು ಗೋಮಾಳವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಈಗಲಾದರೂ ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವತನಿ ಭೂಮಿ ಗಳು ಸುಮಾರು 20-40 ಎಕರೆ ಗಳಷ್ಟು ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗೈರಾನ್ ಭೂಮಿಗಳೂ ಇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಬೊಗರೆ)

ಕೊಟ್ಟು ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಗಳು ಆಗದೇ ಎಷ್ಟೋ ಪಡ ಭೂಮಿ ಬಿದ್ದಿದೆ.

ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿರುವ ಪೂಜಾರಿಗಳು ಒಬ್ಬರೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅದನ್ನು ಇತರರಿಗೂ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬಹುದು. ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗದ್ದೆ ಹೊಲಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗದಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ಕೊಡಿಸಬಹುದು. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ತಿನ್ನಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುವುದು ಸರಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ದುಡ್ಡು ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಚಿಕೋಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವತನಿ ಭೂಮಿಗಳು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಎರಡು ಗುಂಟೆ, ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳಷ್ಟು ಇವೆ. ಇದನ್ನು ಜಾಯಿಂಟು ಕೊ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗು ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 60 ಎಕರೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸುಮಾರು 15 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ತಗಾವಿ ಸಾಲದ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಕೊಡದೇ ಇಲ್ಲಿನ ಬೆಳೆ ಒಣಗುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಜನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವತನಿ ಭೂಮಿಗಳಿವೆಯೋ ಅವನ್ನು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನೇಕೆ ಕೊಡಬಾರದು? ಇದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಆಗಬಹುದು. ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತನನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಸರಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನೇಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ತಗಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ಹರಿಜನ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವಿರೆಂದು ಮತ್ತು ತಗಾವಿಯ ಸಾಲದ ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವೆನು. ತಕ್ಷಣ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಡೇರಿ ಫಾರ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದನದ ದವಾಖಾನೆಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಆದರೆ ಈ ದವಾಖಾನೆಗಳಿಗೆ ದನಗಳನ್ನು ಔಷಧ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ದವಾಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಔಷಧ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹುಕ್ಕೇರಿ ಸಂಕೇಶ್ವರ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಔಷಧ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದವಾಖಾನೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಔಷಧ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲವೇ? ರೊಕ್ಕ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಬಡವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ದನಗಳಿಗೆ ಔಷಧ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಾದ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

12-30 P.M.

ಇನ್ನು ತಗಾವಿ ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಏಪ್ರೀಲ್, ಮೇ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ತಗಾವಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಗೊಬ್ಬರ ಬೀಜ ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ತಗಾವಿ ಸಾಲ ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಗೋಮಾಳ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ (ಸುಳ್ಯ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಅಂದರೆ ಪಟೇಲ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಹಾಗು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಇವು ಮುಖ್ಯ. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದು ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ ಇದು ವಿಳಂಬವಾಗುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ಮತ್ತು ರೈತರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಜನತೆಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯ ಬೇಕು. ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವರು ತೊಡಕು ಉಂಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಅವರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭೂ ರೈತರಿಗೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಇತರ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಹಂಚಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡಿ ಬಡವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 5 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ರೆವನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕರ್, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಒಡನೆ ಭೂಮಿ ಕೂಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು.

ಬಡಜನರಿಗೆ ದರಕಾಸ್ತು ಕೂಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಐದು ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಓಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಫಿಶರ್‌ಮೆನ್ ಅಂದರೆ ಬೆಸ್ತರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಯಿದ ಗೇಣಿ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪರ್ಮನೆಂಟಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಯಂ ಆಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಹರಿಜನರಿಗೂ ಗಿರಿಜನರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶ ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲದ್ದಾಗ್ಗೆ ಬಾಯಿದೇ ಗೇಣಿ ಮೂಲ ಗೇಣಿ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಭೂಮಿ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದೇ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂಕಿ ಕಾನಬಾಣೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆ ಹರಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಒಡನೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಎನೆಂದರೆ, ಸಬ್ ರಜಿಸ್ಟರ್ ಆಫೀಸ್ ನಲ್ಲಿ ರಿಕಾರ್ಡ ನರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನ್ ರೂಲ್ಡ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ಪುಸ್ತಕ ಇರಕೂಡದು. ಇದು ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ರಿಕಾರ್ಡು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಚನ್ನಾಗಿ ಬೈಂಡ್ ಆಗಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿಸಬೇಕು. ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕವಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 1934ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ರೀಸೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿಹೆ. ರೀಸೆಟಲ್ ಮೆಂಟ್ ಆಗಿ 30 ವರ್ಷ ಆಗಿಹೋಯಿತು. ಈ ರಿಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 9 ರೂಪಾಯಿ ಅಡಕೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಇದ್ದುದು 121 ರೂಪಾಯಿ ರೀಸೆಟರ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಡಿಕೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯ ಇದೆ. ಕೊಳೆ ರೋಗ ಬಂದು ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ವರ್ಷ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕದಿದ್ದರೂ ತೊಂದರೆಯೇ, ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿದರೆ ಅಡಿಕೆಯ ಗೊನೆ ಆಗ ತುಂಬಾ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಭಾರಕ್ಕೆ ಗಾಳಿಬೀಸಿದಾಗ ಮರಗಳು ಮುರಿದು ಬೀಳುವುದೂ ಉಂಟು ಅಡಕೆಯ ಬೆಳೆಗೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಕೃಷ್ಟಿಗೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ; ಎಡರು ತೊಡರುಗಳಿವೆ. ಇದನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರ ನರಬರಾಯಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ನನಗೆ ಈ ದಿವಸವೇ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳು ಎಂತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕೇರಳ ಗಡೀ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ 3—4 ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಆ ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ನನಗೆ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಕುರಿತು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳ ಕೇರಳದ ಬೌಂಡ್ರಿಗೆ ಸಮೀಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನನಗೂ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆ ಗಡೀ ಸರಹದ್ದಿನಿಂದು ಸುಮಾರು 5 ಮೈಲಿಯ ದೂರದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಜನರಿರಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ)

ಒಂದು ಕೆರೋಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಮಾರುವ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ 20 ಕೆರೋ ಅಕ್ಕಿ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಟ್ಟನ್ನು ಪಡೆಯ ಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಆಗ ಎರಡು ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೂಕ್ತ ಅಜ್ಜೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸು ವುದರ ಮೂಲಕ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪರಿಹಾರೋಪಾಯ ವನ್ನು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯದಿದ್ದಲ್ಲ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಕಂಗಾಲಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾಕೊಟ್ಟು ಅವರ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ (ಕಲಮಾಲ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈಗ ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಮಾಂಡ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ರಾಜ್ಯ. ಆದಾಗ್ಯೂ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡು ತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಬಡತನದ ರಾಜ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ತೀರದಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾವಿಯ ಸೌಲತ್ತಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಒಂದು ಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವ ಸೌಲತ್ತೂಗಳು ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಅವು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ತಕ್ಕ ವಿವೇಕ ಹೇಳ ತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಟ್ರೈನಿಂಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಶಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಟ್ರೈನಿಂಗನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರೀ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಖೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಈ ಇರಾಖೆ ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಪಾವನ ಮಾಡಿ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಇರಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಾ ದರೋ ರೈತನ ಮನೆತನಕ್ಕೇ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಇರಾಖೆ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳಾಗಲೀ ಕೆರೆಗಳಾಗಲೀ ಒಂದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಾದರೂ ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಉದ್ಧಾರವಾಗಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲ ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಜಮೀನು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಈ ದಿವಸ ಯಾರಿಗೋ ಹೋಗಿ ಸೇರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಲಾಗುವುದೆಂದು ಬಹಳ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಿನ್ನೂ ಯಾವಾಗ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಗು ವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ನಾನೀಗ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಕೇವಲ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಬಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನಿಲ್ಲ, ಯಾರು ಬೇಸಾಯದಿಂದಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಜಮೀನು ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ವಾದ.

ನಾನು ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರ ಜಾತಿ ಗೋತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಬಾರ ದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದು ಜಮೀನಿಲ್ಲದವನಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕ ಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ಅವರು ಯಾರಾದರೇನು ? ಈ ದಿವಸ ಜಮೀನು ಬೆಲೆಯಾದರೂ ಎಕರೆಗೆ 11 ನೂರು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಜಮೀನು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಜಮೀನಾ ದರೂ ಅದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣವಂತರಿಗೇ ಸೇರುತ್ತಿದೆ. ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಏನೂ ಯಾವ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಿಲ್ಲ, ಅವರ ಸ್ಥಾನ ಯಥಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲದ್ದರೋ ಈಗಲೂ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಹಣವಂತರು ಬರಾಬರಿ ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನೀಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ : ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ನಿಂತು ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಈ ಜಮೀನುಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇಲ್ಲಯ ತನಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದಾವರ್ತಿಯಾದರೂ

ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತು ವಿಲೇಜಾರಿ ಮಾಡಿಸಿದರೇನೇ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕೀತು. ಇದು ರೈತರಿಗೇ ನೇರವಾಗಿ ಸಿಗುವಂತಾಗಬೇಕು. ಅವರು ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ; ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರು ವ್ಯರ್ಥಾ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಭೂಮಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ ಏನಾ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಾದರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯಿಲ್ಲದ ಜನರೆಷ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೆ ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಯಾವ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗಾಗಲೀ ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗಾಗಲೀ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ, ಪರಿಪರಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ: ಜಮೀನಿಲ್ಲದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಜಮೀನು ಸಿಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಜನರೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಕುರಿಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹಾ ಇವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕನಿಕರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಫೈಲುಗಳು ಅವರವರ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜೀ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ: ಅವರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಅದು ಕಡಿಮೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗದೆ ಹಾಗೇ ನಿಂತಿವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಲಸಗಳು ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಾದರೂ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ನಿಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಜನರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗುವಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಡೀಲು ಮಾಡಬಾರದು, ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಮನತನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವರು, ಅವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವೂ ಸಹಾ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಮನೆಯವರೇ ಆದುದರಿಂದ ನಮಗೂ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮದು ಬಡತನದ ದೇಶವಾದ್ದರಿಂದ ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಾರದು. ಕಂದಾಯ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಹಾಕಿ, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಬಡತನ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಭೂ-ಕಂದಾಯ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರಿಂದಲೇ ನಾವು ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದು, ರೈತರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರೈತನು ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಅನೇಕರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರೈತರು ಮಾತ್ರ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಬಾರದೆಂದು ಪರಿಪರಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರೈತ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಹೊಡೆದು ಉತ್ತಿ ಬಿತ್ತಿ ಬಹಳವಾಗಿ ದುಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ಮೈಮೇಲೆ ಅರಿವೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದು. ಇದುವರೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಸಚಿವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಬೇಕು. ರೈತರ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ, ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಕಬಾರದು. ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ರೈತರಿಂದಲೇ ದೇಶೋದ್ಧಾರವಾಗುವುದು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಯೇ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾದ್ದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಂಬಿ ಇಷ್ಟು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಶರಣಪ್ಪ (ದೇವದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ಪತಿಯವರೆ, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಎಲ್ಲ ಬೇಡಿಕೆಗಳನೂ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಹೆಚ್ಚು ವೇಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲವೊಂದು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಕಾಲ ಸ್ವಲ್ಪವಿದೆ, ಅದರೆ ವಿಷಯ ದೊಡ್ಡದಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ರಿವಿಜನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ತರಗತಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಶರಣಪ್ಪ)

ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈಗಿರುವ ಜಮಾನು ಕಂದಾಯದ ದುಪ್ಪಟ್ಟು ಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ ವಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ದೇಶವನ್ನು 3-4 ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ವಾರು ಒಂದು ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥವ ರಿವಿಜನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಂದೇಹವಿದೆ. ಆ ಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಮುಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥವಾ ರಿವಿಜನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಭೂಕಂದಾಯ ಹಾಕಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗುಣ, ರಜ್ಜು ಯಾವರೀತಿ ಕಾಪಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ಯಾವ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿನುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಗಮನಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಖಾತೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದನ್ನು ಭೂಮಿ ಉಳುವವನೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಭೂಮಿಯ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಒಕ್ಕಲುತನದ ಖಾತೆ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇರಾಖೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ನೇರವಾಗಿ ನೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಸೂಲ ವಿಚಾರ. ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ, ಸಸ್‌ಪೆನ್‌ಷನ್ ಅಥವಾ ರಿಮಿಷನ್ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ನರಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಅಥವಾ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಕೆಲವು ಕಡೆ ರಿಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷ ಬೆಳೆ ನರಿಯಾಗಿ ಬರಬಹುದು, ಆಗ ಸಸ್ಪೆನ್‌ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೋ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ, ವರ್ತಕರಿಗೆ, ನೌಕರರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಎಷ್ಟೋ ಕಂತುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಭೂಮಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವವನ ಮೇಲೆ ಕೇವಲ ಸಸ್ಪೆನ್‌ಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು, ಒಂದೇ ಸಲ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವುದು ನರಿಯಲ್ಲ, ಅಂಥ ರೈತರಿಗೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಕಂತುಗಳ ಅನುಕೂಲ ಕೊಟ್ಟು ಇರುವ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕಿಷ್ಟು ಎಂದು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ 10 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ತರಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆದರೆ 20 ಎಕರೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾನೆಂದು ರೆಕ್ಕ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ನರಿಯಾಗಿ ತನಿಖೆಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜಮಾಬಂದಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹಾಗೆ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡದಿರುವುದರಿಂದ 10 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವವನು 50 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣ ಜಮಾಬಂದಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಬರೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಮಾನು ಕಂದಾಯ ಹಾಕಲು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭೂಕಂದಾಯದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಭೂಮಾಲೀಕ ಅಥವಾ ರೈತ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪಾವತಿ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್, ಅದರ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಅದರ ಆಕಾರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನರಿಯಾಗಿ ನಮೂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಕೊಡುವ ರಸೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಕರೆ ಕುಂಟೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ರೈತರು ಅಕ್ಷರ ಬಲ್ಲವರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂಥ ಕಾಗದದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ, ಏನಾದರೂ ಲಿಟಿಗೇಷನ್ ಆದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ, ಅವರ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣ ಭೂಕಂದಾಯದ ರಸೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಮತ್ತು ಖಾತೆ ನಂಬರ್, ಎಕರೆ ಕುಂಟೆ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ನಮೂದಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ನಚಿವರಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಜಿಂಕ್‌ಷೀಟ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ತಗಾವಿ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥವಕ್ಕೆ ಸೌಕರ್ಯ, ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ರುವವರಿಗೆ ಇರುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣ ಇಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

1.00 P.M.

ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಅಭಾವದಿಂದ ಹಾಹಾಕಾರ ಎದ್ದಿತು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ, ಕೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಭಯಾನಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನೆರವು ನೀಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ಮುಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಈಗಿನಿಂದಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಒಂದೇ ವರ್ಷದ ಬೆಳೆಯಿಂದ, ಒಂದೇ ವರ್ಷ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಸರಬರಾಜಿನಿಂದ, ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರೊಕ್ಯೂರಮೆಂಟ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿನ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರವಿದೆ. ಮುಂದಾದರೂ ಕಾಳಿನ ಸಂಗ್ರಹ ಅದಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಾಳಿನ ಸಂಗ್ರಹದಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಅಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸಾಗಣೆಯ ಮೇಲೆ ಇರುವ ನಿರ್ಬಂಧ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತೆಗೆಯುಹಾಕಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ದರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂಜರಿಯಬಾರದೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಸೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ರೈತನಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ, ಯಾವ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ, ಭೂಮಿಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂಥ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ರೈತನಿಗೆ ಭಾರ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲರಾವ್ ಮುಡಬಿ (ಹುಮ್ನಾಬಾದ್).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಮಾಂಡಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಕೊಡುತ್ತ ಬಿದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಭೂಕಂದಾಯದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ 35 ಪೈಸೆ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದಾಗ ಕೆಲವರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಹೋದ ಎರಡು ವರ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಐದು ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜಿನಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಬಿದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ ವಿನಾಯಿತಿ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ರೈತ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಫಾರಂ ಭರ್ತಿಮಾಡಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಕಡೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಂಡಿಷನ್ ಇದೆ. ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಫಾರಂಗಳು ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಕಡೆ ಆಗಲೀ, ಬೇರೆ ಕಡೆ ಆಗಲೀ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಪಟೇಲರ ಮತ್ತು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಡಂಗುರ ಹೊಡೆಸಲಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ರೈತರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಆ ಫಾರಂಗಳಿಗೆ ಯಾರೂ ರೈತರಿಂದ ರುಜು ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಭೂಕಂದಾಯದ ವಸೂಲು ಕಾಲಕ್ಕಾದರೂ ರೈತರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಎಲ್ಲ ಪಟೇಲ್, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಅಥವಾ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ರೈತರಿಂದ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಫಾರಂ ತರಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಕಂದಾಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಿದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮಲ್ಲೆಲ್ಲ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಮತ್ತು ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹುಮ್ನಾಬಾದ್

(ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲರಾವ್ ಮುಡಬ)

ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಖಾರಿಫ್ ಬೆಳೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶಹೊಂದಿದೆ. ನಾಲ್ಕಾಣೆಗೂ ಕಡಮೆ ಬೆಳೆ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಕಾಳು ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತದೆ. ನೂರಕ್ಕೆ 40ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಮಳೆಗಾಲದೊಳಗೆ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಠಿಣವಾಗುವುದಿದೆ. ಆಗ್ರಾದಿಂದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೂ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ದಿಂದ ಜೋಳ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ, ಅಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ನಿರ್ಬಂಧವಿರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಕಾಳನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಜೋಳವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಫ್ರೀ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಪರವಾನಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬರಗಾಲದ ಸಲುವಾಗಿ ಹೋದ ವರ್ಷ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ 400 ಮೈಲಿ ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಉಂಟು. ಆದರಿಂದ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಈ ವರ್ಷವೂ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದರೆ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದೀತು. ಆದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ಸಂದಾಯಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇವತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಬೇಗ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆಷ್ಟೊಂದು ಟೀಕೆಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಮಿತ್ರರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನೂ, ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ನನ್ನ ಇರಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿವ್ವಾರೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕುತೂಹಲವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈ ಇರಾಖೆ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಿಯವಾದ ಇರಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಖೆ ಮಾಡುವ ಅಪ್ರಿಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಿಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಇರಾಖೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು, ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು—ಹೀಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರಾಖೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅಪ್ರಿಯವಾದುದು—ಈ ಕೆಲಸ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಗೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಜನಗಳ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ಇರಾಖೆ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಇದು ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇರಾಖೆಯಾಗಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇರಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗೇಗೌಡರು ರೈತರ ನಿತ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತನಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕಿರುಕುಳವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಕು. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಹಾಗೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲ ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಹಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ 3 ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಅದರ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. 10 ವರ್ಷಗಳ ನನ್ನ ಅನುಭವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಇರಾಖೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲ ನಿಜವಾಗಿ ಪೂರ್ತಿ ತೃಪ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಖೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ತೊಡಕುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಅದರ ಒಂದು ರಚನೆ. ಕನ್ನಡ ದೇಶ ಐದಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದ ಬಂದರೂ ಏಕರೂಪವಾದ ಕಾನೂನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ರೆವೆನ್ಯೂ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿದ್ದುವು. ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅತೃಪ್ತಿ ಇತ್ತು. ಇದಾದಮೇಲೂ ಅತೃಪ್ತಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಇರಾಖೆಗೆ ಅಡಿಪಾಯದಂತಿರುವ ಶ್ಯಾನು

ಭೋಗರ ಹಾಗೂ ಪಟೇಲರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತಲಾಟಿ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ರಚನೆ ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ತ್ರಿಶಂಕು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಈಗ ಕಡ್ಡಾಯ ವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು 6-7 ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಅಭಾವ ಬಂದಮೇಲೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಿಾಟಿಂಗ್ ಆದುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿನೋಡಿದರೆ ಸಂನ್ಯಾನಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ಕಾಲವನ್ನು ಈ ಆಹಾರ ವಿಷಯದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು, ಅಂದರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು, ಈ ಆಹಾರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬಹಳ ಕಾಲ ಕಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಹಾರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲ ಕಳೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ವರದಿ ಯನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕರುಕುಳವನ್ನು ತಂದೊ ಡ್ಡದೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ನನಗಂತೂ ಬೇಜಾರು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದು ಜೋಳ ತಿನ್ನುವವರಿಗೆ ಜೋಳವೇ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಂನಮ್ಮ ಊರಿನಿಂದ ತರುತ್ತೇವೆ. ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೇ ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಊಹಿಸಬೇಕು. ಈಗಿನ ಆಹಾರಾಭಾವದಿಂದ ಅನೇಕ ಕರುಕುಳಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಧೈರವಸೆ ಕೊಡು ತ್ತೇನೆ. ಈ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತೊಡಕುಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಈಗಾಗಲೇ ಏಕರೂಪವಾದ ಒಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಇರಾಜೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ತೊಂದರೆಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಅನಮಾಧಾನಗಳಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನು ನೌಕರರು ಮರೆತುಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲದೇ, ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆ ಇತ್ತು. ಅದು ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮುಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ನೌಕರರು ಎಷ್ಟು ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟೊಂದೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗತಕ್ಕ ಶುಭಸೂಚನೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇವೆ. ನಾವು ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ದರೆ ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೆಲಸ ಯಾವತ್ತೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷ್ಟ್ ಅದೊಂದು ಕಡೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರು ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷ್ಟ್ ಇರಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾ ಗಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು, ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್‌ನಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳು ತಕ್ಷಣ ದೊರಕಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ಈ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವರದಿಗಳನ್ನು ಓದಿದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಈ ಏರೇಜ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಬದಲಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗುತ್ತದೆ ಇದೆ. ಆಗ ಏರೇಜ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟಕಾಲವಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಭಿಕ್ಷಕಾಲ ಬರಲೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಬಂದಾಗ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು ರೈಲ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ತಿಂಗಳಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ದರೂ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಜನಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಮಾಡಲಕ್ಕಾಗಲಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂದೆನಿಸಿತು. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲ ಇನ್ನು ಸಿಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಆಂಧ್ರದಿಂದ ಈಗ ಅಕ್ಕಿ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಕ್ಕಳ್ಳು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವರು ಬಿ.ಟಿ. ರೈಸ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಪರ್ಸಾ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ತಮವಾದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ನರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೆರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲಿಗರೂ ಸಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶರಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡುವವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಾವು 2 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಟಾರ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ 1¼ ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ಶೇಖರವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಗೋಡೌನ್ ಇಲ್ಲದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಎಷ್ಟು ಟಾರ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಸೂಲಾಗುವುದಿದೆ. ವಿಜಾಪುರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾಗಳಿಂದ ಜೋಳ ನರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ರೈತರು ಬಹಳವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದೇವರು ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ನಾವು ಪ್ಲಾನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಅಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಧರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ರಂಗೇಗೌಡರು ಅವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟದೆ, ಏನೊಂದು ಜಮಾ ಬಂದಿ ಅಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಅದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಜಮಾಬಂದಿ ನರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಸಹ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜಮಾಬಂದಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈಗ ಅದರ ನೆನಪು ನನಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ತಂದೆ ಜಮಾ ಬಂದಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುಖಂಡರಾದ ಗೌಡರು ಆಗಿದ್ದರು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಜಮಾ ಬಂದಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಜಮಾ ಬಂದಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಕೆಲವು ಜವಾನರು ಊರಿಗೆ ಬಂದು ಹುಣಸೆ ಮರದ ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಕಡಿದು ಅದರಿಂದ ಗೂಟಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಗೂಟಗಳನ್ನ ಚೆಂಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ ಇವರು ಚೆಂಟುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದಮೇಲೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಜಮಾ ಬಂದಿಗೆ ಕುದುರೆಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕದಾರರು ಮತ್ತು ಅಮಲ್ದಾರರೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಕುರಿ, ಕೋಳಿ ಮುಂತಾದ ಸಾರು ವಗೈರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಸನ್ಯಾಹಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಪಬ್ಬಟ್ಟು ಮುಂತಾದ ಅಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಹಿಂದೆ ಬಹಳ ವೈಭವದಿಂದ ಜಮಾಬಂದಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂತೂ ಜಮಾ ಬಂದಿಯನ್ನು ಒಂದು ಹಬ್ಬದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಒಂದು ಕುದುರೆಯಮೇಲೆ ಅಮಲ್ದಾರರು ಒಂದು ಕುದುರೆಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಶೋಟಿ ತಳವಾರನು ದೊಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಮತ್ತು ಅಮಲ್ದಾರರ ಮುಂದೆ ಪಟೇಲರು ಮತ್ತು ಶ್ಯಾನಭೋಗರುಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಬರುವುದನ್ನ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂಥಾ ಜಮಾಬಂದಿಯನ್ನು ಈಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ತಹಶೀಲ್ದಾರರುಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥಾ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಜಮಾ ಬಂದಿ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಯೇ ನಾನೇ ಖುದ್ದು ಹೋಗಿ ಮಾಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಮಾಬಂದಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡೋಣ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ವಿಳಂಬವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ನರ್‌ಪ್ರೈಜ್ ವಿಜಿಟ್ ಕೆಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ ಈಗ 3 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ನಾನು ನರ್‌ಪ್ರೈಜ್‌ವಿಜಿಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರಿಗೇ ನರ್‌ಪ್ರೈಜ್ ವಿಸಿಟ್ ಕೊಟ್ಟು ವರದಿಯನ್ನ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ನಂತರ ಆಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್‌ಪೋನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಬರುವ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಭೇಟಿ

ಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗ ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಯಾವುದಾದರೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನೇನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದರೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನ ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟಪಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ, ಮತ್ತು ಬಹಳ ಕೆಲಸಗಳಿವೆ. ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಡತ್ವ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಾನು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ 300-400 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಪಾದನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರ ಖರ್ಚು ದಿನೇ ದಿನೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವನು ಸಾಲ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ತೀರಿಸುವುದು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಆಮೇಲೆ ಸಾಲ ಹೀಗೆ ಏರುತ್ತಾ 7-8-10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ. ಸಾಲ ಆದರೆ ಆ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಅದರ ಯೋಚನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಗಮನಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ದಂತಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಿದರೆ ಆಗ ಅಲ್ಲ ಬಹಳಮಟ್ಟಿನ ತೊಂದರೆಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 5-6 ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಭಾಗಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲದ್ದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಏಕರೂಪವಾದ ಕಾನೂನು, ನರ್ಮನು ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಾದುವು. ಈಗ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸು ತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮನ್ನ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೀಳು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಹುಟ್ಟಿದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಕೆಲವು ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಆ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಕ್ಲೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಬಸದ್ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ರೊಬ್ಬರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿವ್ವಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಫೋನ್ ರಿಸೀವ್ ಮಾಡಿದವರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಲ್ಲೋ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ತಮ್ಮ ಹೆಸರೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಕುಬಸದ್, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಫೋನ್ ರಿಸೀವ್ ಮಾಡಿದವರನ್ನ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ನನ್ನ ಹೆಸರು ಶೀರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕುಬಸದ್ ಅವರಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಜಗಳ ಮಾಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದರು. ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಫೋನ್ ರಿಸೀವ್ ಮಾಡಿದವರು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ದವರು ಅವರ ಹೆಸರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶೀರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕುಬಸದ್ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಈಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಡಾ|| ನಾಗಪ್ಪಾ ಆಳ್ವ ಅವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಮಂಗಳೂರಿ ನವರು ಪೂಜಾರಿ ಎನ್ನುವವರು ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರ್ಸನಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ದೇವರು ಎನ್ನುವವರು ಫೋನ್ ರಿಸೀವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ನನ್ನ ಹೆಸರು ಪೂಜಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಫೋನ್ ರಿಸೀವ್ ಮಾಡಿದ ಪರ್ಸನಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟನ್ನು ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ನನ್ನ ಹೆಸರು ದೇವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಮಂಗಳೂರಿನ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪೂಜಾರಿ ಎಂಬುವರು ನನ್ನನ್ನ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಜಗಳವನ್ನ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾ ಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಎಷ್ಟೋ ತೊಡಕುಗಳು ನಮಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಯಲ್ಲ ಇದ್ದಂತಹ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇಷ್ಟನ್ನ ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನ ಅರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಯೇ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ರೆಡಿಯಾಗಿವೆ. ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅವುಗಳನ್ನ ಸೋಮವಾರ ಅಥವಾ ಮಂಗಳವಾರ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅವು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು. ಈಗ ಅವು ಈ ಸಭೆಯ ಪಾಸಾದರೆ ಜುಲೈ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನ ಸುಧಾರಿಸಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತ ಡಿವಿಜನ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈ ವಿಷಯವನ್ನ ನಾವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ, ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಪುಡ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಮೀಟಿಂಗ್ ಅಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ, ಟಿ.ಎ., ಡಿ.ಎ. ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಯಿತು. ಇನ್ನು 7—8 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆರ್ಡರು ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗಲೆ.—ರೈತರಿಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ತಗಾಯಿ ಸಾಲವನ್ನ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇದು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಸಹಕಾರ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ನಾವು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಡಿ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ (ಧರ್ಮಾವತಿ).—ಇನಾಮ್ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈಗ ಇಬ್ಬರು ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಕಮೀಷನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನಾಮ್ ಅಬಾಲಿಷ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಕೇವಲ 28 ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ. ಆ 28 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಕಮೀಷನರುಗಳು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಅವರನ್ನ ತೆಗೆಯುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ ? ಮತ್ತು ಈಗ ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಜೀಪು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದನ್ನ ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹಣದ ಅಭಾವ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—ಈಗ ಸೌತ್ ಕೆನರಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಖಾನು, ದೇಣಿ ಕುಂಕಿ ಮುಂತಾದ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಎಸ್ಟೇರ್ಣಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನ ಕೈಗೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂತು. ಇಂಥಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸೌತ್ ಕೆನರಾ ಮತ್ತು ಕೂರ್ಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇವು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಇದ್ದಂತಹ ಹಕ್ಕುಗಳು. ಅದಕ್ಕೆ ರೂಲ್ಸ್‌ಫ್ರೇಮ್ ಆಗುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಹಿಂದಿನ ಹಕ್ಕುಗಳು ಏನಿವೆಯೋ ಅವೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತವೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will put the Demands to the Vote of the House :

The question is :

That the respective sums not exceeding the amounts shown in the list of demands circulated to the members be granted to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending with 31st day of March 1966 in respect of Demands Nos. 2, 7, 8, 15, 22, 33, 42 and 53.

The motion was adopted.

As directed by the Speaker the motion for Demands for grants which were adopted by the House are reproduced below :—

DEMAND NO. 2.—LAND REVENUE.

9. Land Revenue.

"That a sum not exceeding Rs. 2,11,73,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1966, in respect of 'Land Revenue'."

DEMAND No. 7.—STAMPS.

14. Stamps.

"That a sum not exceeding Rs. 9,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1966, in respect of 'Stamps'."

DEMAND No. 8.—REGISTRATION.

15. Registration Fees.

"That a sum not exceeding Rs. 20,69,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1966, in respect of 'Registration Fees'."

DEMAND No. 15.—MISCELLANEOUS DEPARTMENTS.

26. Miscellaneous Departments.

"That a sum not exceeding Rs. 1,08,32,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1966, in respect of 'Miscellaneous Departments'."

DEMAND No. 22.—ANIMAL HUSBANDRY.

33. Animal Husbandry.

"That a sum not exceeding Rs. 2,87,21,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1966, in respect of 'Animal Husbandry'."

DEMAND No 33.—FAMINE.

64. Famine Relief.

"That a sum not exceeding Rs. 40 29,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1966, in respect of 'Famine Relief'."

DEMAND No. 42—COMPENSATION TO ZAMINDARS.

92. Payment of Compensation to Land-holders, etc., on the abolition of Zamindari System.

"That a sum not exceeding Rs. 46,17,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1966, in respect of 'Payment of Compensation to Land-holders, etc., on the Abolition of Zamindari System'."

DEMAND No. 53.—CAPITAL OUTLAY ON SCHEMES OF GOVERNMENT TRADING.

124. Capital Outlay on Schemes of Government Trading.

"That a sum not exceeding Rs. 7,96,81,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1966, in respect of 'Capital Outlay on Schemes of Government Trading'."

Mr. DEPUTY SPEAKER.— The House will now adjourn and meet on Monday, 29th March 1965 at 1 P.M.

The House adjourned at Thirty Minutes past One of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, 29th March 1965.

WD 4930—GPB—500—13-8-1965